

Een beetje magie in de klas

DOCENT TOVERT EEN EI UIT HET DIGIBORD

Het verhaal gaat dat Columbus na zijn reis door enkele Spaanse edelen met scepsis werd begroet. Zijn prestatie was helemaal niet indrukwekkend, iedereen had het gekund. Columbus vroeg hun daarop om een ei rechtop te zetten. Niemand slaagde. Columbus pakte een ei, tikte de onderkant in en zette het recht op tafel. Aan zijn perplexe publiek vertelde hij dat het misschien niet bijzonder was wat hij had gepresteerd, maar dat hij degene was die het gepresteerd had.

▶ Hoewel de nadruk in dit artikel wordt gelegd op het verwonderende effect van de oefening, moet de instap natuurlijk een belangrijke functie hebben binnen de les. Met andere woorden: er moet goed nagedacht worden over de fase ná het wow-effect.

Elke geschiedenisdocent heeft dit verhaal in zijn repertoire. Maar nu is het zaak leerlingen met dit verhaal te verwonderen en hun interesse te wekken. Op zoek naar duizend en één manieren om leerlingen bij een onderwerp te betrekken, dient zich een betrekkelijk nieuw middel aan: het digitale schoolbord. De ervaren gebruiker weet dat met alle spectaculaire visuele effecten het zogenaamde 'wow-effect' binnen handbereik ligt. Met deze lesinstap worden de grenzen van het bord en het wow-effect verkend, door bij de introductie van de les over Columbus een ei van het bord te

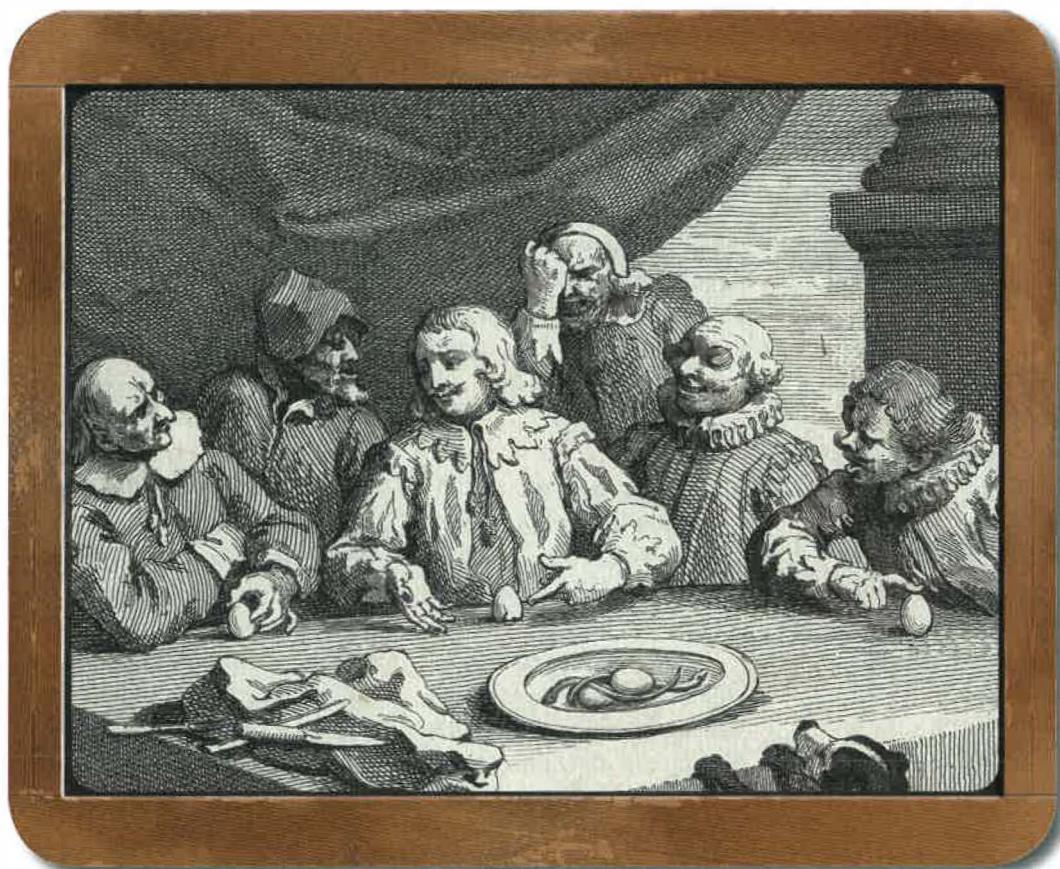
laten verdwijnen in de hand van de docent. Vervolgens zet de docent het ei van Columbus op het bureau of laat een leerling het proberen. Net als bij Columbus' ei is de truc niet bijzonder, maar wij zijn wel de eersten die het doen.¹

Tijdvak

De tijd van ontdekkers en hervormers.

Duur: 5 á 7 minuten (als introductie op een les over Columbus)

▶ Columbus laat de edelen versteld staan. Gravure van William Hogarth, 1752.

Benodigheden

- de presentatie op het digitaal schoolbord. In het voorbeeld wordt een SMARTBoard en de bijbehorende software gebruikt, dit omdat het bord zonder pen te bedienen is en de illusie van de verschijning beter werkt.
- een ei

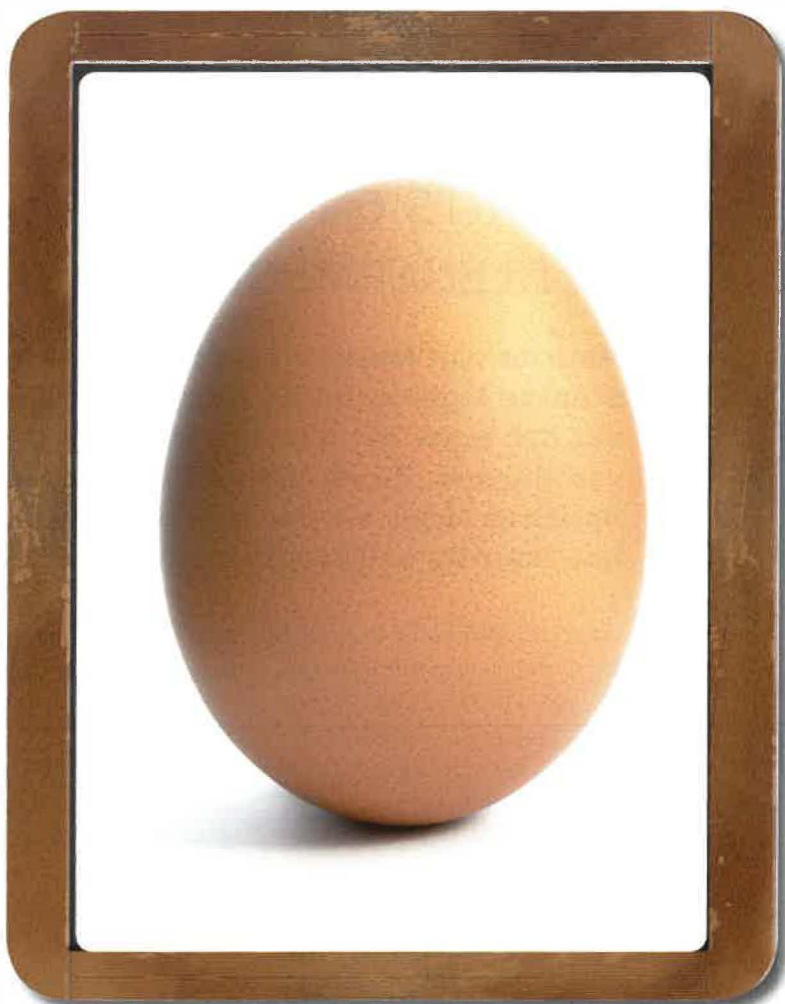
De truc

De truc is simpel. Op de eerste dia van de presentatie staan drie objecten: een afbeelding van Columbus, een ei en een wit vlak. Het witte vlak is onzichtbaar tegen de achtergrond. Dit deel van de les begint met de scepsis bij edelen over de ontdekking van Columbus. Gebruik de afbeelding in de presentatie. De curieuze situatie waarin enkele heren met een verwonderde blik naar een ei lijken te kijken biedt stof tot vragen. Wat zien we hier eigenlijk? Als de docent uitkomt bij de vraag van Columbus verkleint hij de afbeelding. Hierdoor wordt het ei – dat zich achter de afbeelding bevindt – zichtbaar op het bord. U legt de vraag die Columbus zijn toehoorders stelt uit aan de hand van het geprojecteerde ei en verkleint het tot de grootte van een normaal ei. Nu vraagt u de leerlingen naar iets te kijken in hun boek als afleiding en haalt u het ei uit uw broekzak en verbergt het in uw hand. Dan roept u de aandacht weer naar het bord, schuift u – met de hand waarin het ei verborgen zit – het witte vlak over het ei, waardoor het verdwijnt. Dan laat u het ei vanuit uw ene hand in de andere vallen en slaat u ermee op het bureau om het te laten staan.

Waarom?

‘Het halen van een ei uit het bord kan misschien als ‘edutainment’ worden bestempeld, maar leerlingen blijken er enthousiast en gemotiveerd door. Als het ei eenmaal ‘uit het bord is gehaald’, dan kan de docent het ei neerzetten of hij kan een leerling eens laten proberen wat de Spaanse edelen niet is gelukt. Net als het gebruik van zintuigen in het proeven van kruiden, voegt het een dimensie toe aan het leren. Hoewel de oefening slechts enkele malen is toegepast, lijkt een sprankje magie de verwondering, de interesse, de speurzin en daarmee de beleving en het leren van leerlingen positief te beïnvloeden.’

Robert Boonstra, Hogeschool Windesheim, Zwolle

Op de website **www.vgnkleio.nl** vindt u:

- een stappenplan met stills
- een instructiefilmpje
- een leeg SMARTNotebook bestand met bijlagen om de opdracht zelf te maken
- het begin van een lesplan waarin de oefening wordt gebruikt. De oefening staat aan het einde van de instap (die begint met de antipoden), maar kan ook als instap op zich functioneren
- een SMARTNotebook bestand met de kant en klare dia's voor de instap
- de kant en klare versie van de presentatie voor de oefening aan het begin van de les

